

skepsis Blog

≡ Menu

Boekerij van Skepsis naar de Utrechtse UB

26/11/2007 door Gert Jan van 't Land

De Universiteitsbibliotheek Utrecht heeft de boekencollectie van Stichting Skepsis in bruikleen genomen. Skepsis is verheugd dat de collectie hierdoor toegankelijk en uitleenbaar is voor een breed publiek. Tijdens het Skepsiscongres van zaterdag 3 november is de bruikleenovereenkomst officieel overhandigd aan Bas Savenije, bibliothecaris van de Universiteitsbibliotheek Utrecht.

De boeken zijn lange tijd ondergebracht geweest in een ruimte van de Utrechtse Sterrenwacht Sonnenborgh, die ook de voormalige ambtswoning huisvestte van onze eerste voorzitter Kees de Jager. Er werd af en toe gebruik gemaakt van de boekerij voor studiedoelen, de ontsluiting van de collectie was matig. In 2005 werd duidelijk dat Skepsis de boeken moest weghalen uit de Sonnenborgh. Toen is contact opgenomen met de Universiteitsbibliotheek Utrecht (UBU) die belangstelling bleek te hebben voor de collectie. Voor de UBU is de collectie interessant als studiecollectie – in hun samenhang geven de boeken goed inzicht in paranormaal en skeptisch denken, met name in de afgelopen 20 jaar met een doorkijk naar de periode daarvoor – de collectie bevat werken vanaf het begin van de 20e eeuw.

Skepsis heeft zelf een collectie tijdschriften en enkele knipselarchieven in bezit gehouden, evenals een collectie brieven van Ottevanger – over deze scepticus verderop meer.

De collectie

De collectie van Skepsis is in de afgelopen 20 jaar uitgegroeid tot een gespecialiseerde verzameling van circa 1000 boeken op het werkgebied van de stichting: kritisch onderzoek naar buitengewone beweringen en pseudowetenschap. De collectie omvat materiaal dat is geschreven vanuit een skeptische benadering of vanuit paranormale of pseudowetenschappelijke overtuiging, over zeer uiteenlopende onderwerpen.

De eerste kern van collectie is een verzameling van circa 100 boeken, afkomstig van de heer Ottevanger, een scepticus van het eerste uur. Deze werken zijn afkomstig uit de gehele eerste helft van de 20e eeuw. Hierbij zijn opmerkelijk titels zoals *Hoe kan ik hypnotiseur worden: een praktische handleiding* uit 1905 van Reinhold Gerling en het kritische werk *The Fraud of Modern Theosophy Exposed* uit 1913 van John Nevil Maskelyne. Ook zijn er werken uit paranormale hoek, zoals een serie boeken van 'Djorghy', waaronder zijn *Verborgene Krachten* uit 1932. Het grootste deel van de boeken is bijeengebracht in de afgelopen 20 jaar. Er is een grote verzameling boeken over ufologie. Daarnaast zijn er werken over zeer uiteenlopende onderwerpen zoals reïncarnatie, parapsychologie (er is o.a. een aantal werken van en over Willem Tenhaeff en Gerard Croiset), pseudowetenschappen, spiritisme, astrologie en alternatieve geneeswijzen (met b.v. werk van Melly Uylert, die aan edelstenen verborgen krachten toekent). En daarmee is de lijst niet af. Zo zijn er enkele boeken over de al lang vergeten Nederlandse onderneming Convector die energie wilde winnen uit bolbliksems. Ook zijn er werken van kritische denkers zoals de Amerikaan Paul Kurtz (o.a. zijn *The New Skepticism* uit 1992) en van *Skepter*-redacteur Rob Nanninga (*Parariteiten* uit 1988). Helaas ontbreekt *Tussen Waarheid en Waanzin: een encyclopedie der pseudo-*

wetenschappen van Jan Willem Nienhuys en Marcel Hulspas. Dit boek is nog steeds verkrijgbaar, u moet het dus zelf kopen.

Vindplaats

U vindt de boeken van Skepsis op de begane grond van de Universiteitsbibliotheek aan de Heidelberglaan 3. Ze staan dicht bij het raam. Natuurlijk kunt u de boeken ook via de [website van de UBU](#) vinden. Als u linksboven als zoekterm 'skepsis' invoert, krijgt u de gehele Skepsisboekerij op uw scherm.

Links

Nieuwsberichten over de collectie Skepsis zijn een [persbericht van de UBU](#) en een stukje in het [Ublad](#).

📁 Maatschappij

📖 bibliotheek, Skepsis, skepsis boekerij, universteit utrecht

< Padre Pio vroeg stiekem om fenol

> Profiler

4 gedachten over “Boekerij van Skepsis naar de Utrechtse UB”

Roelf Bolt

27/11/2007 om 15:43 | Bewerken

Skepsis-bestuur,

‘Tussen waarheid & waanzin’ mag inderdaad niet ontbreken: ik heb al menige kennis een meer skeptische inslag bijgebracht door hen dit boek te leen te doen.

Dus, als u mij even de gegevens van uw contactpersoon bij de U-bieb stuurt, doneer ik een exemplaar.

Vriendelijke groet,
Roelf Bolt

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

A. Atsou-Pier

30/11/2007 om 16:11 | [Bewerken](#)

Gelukkig is "Tussen waarheid & waanzin" ook leenbaar in de bibliotheek. Men zoeke op de plank Geestelijk leven, aangegeven met een yin-yang-symbool, en vervolgens onder Esoterie. Althans, zo werkt het in Winsum.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Roelf Bolt

09/12/2007 om 22:52 | [Bewerken](#)

Geachte A. Atsou-Pier,

Geestelijk leven wordt in Winsum aangegeven met een 'yin-yang-symbool'?!
Och, och, het is droef gesteld daar in het hoge noorden. Het lijkt mij dat er in de klei nog menig abonnee voor 'Skepsis' te werven is!

Utrecht, (toegegeven: de stad waar Descartes werd verketterd door Voetius),
Roelf Bolt

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

A. Atsou-Pier

12/12/2007 om 16:14 | [Bewerken](#)

Geachte heer Bolt,